

O ROTÁCH ČESKÝCH

Jiní pokládají, jako mistr Petr Chelčický v své knize o rotách českých, kteráž se počíná: "Kacířem jest nebyl Čech, aniž ještě v těchto dnech může nalezen býti etc.," že se Čechové v náboženství za jeho času na čtvero rozdělili:

Jedna byla rota papežova;

druhá mistrů a kněží pražských některými věcmi rozdílná od první a v některých se sjednávala s ní;

třetí kněží táborských, mluvících, že se sluší postaviti o pravdu boží, brániti zákona božího, mstíti nad nepřátely božími a trápiti je, aby pravda a zákon boží svobodu měl, nebo proto nám Bůh moci propůjčil; což jest vše krásná řeč a nezdá se, by v ní která drasta byla, ale co jest očima v skutcích jejich viděti po těch krásných řečech, pravdy-li rozmnožení a zákona božího nic jisté, ale krev, ana se hojně prolévá a zlodějství, loupežové, násilí etc.

Čtvrtá strana neb rota není známá /dí on/ ani obzvláště zjevná, nebo, což třetí strana vede vidomých skutkův, v těch nerozdílně spojená jest s ní tato čtvrtá strana, ale stojecí s ní, roste z ní a více šíří se čtvrtá z třetí a netoliko z třetí, ale i z jiných lidí roste etc. A jediné úmysly dělí se od jiných stran u víře, ač svoluje v někte / rých slovích s jinými, ale v smyslu jest ovšem odloučena od jiných, nejvíce pak tím sílí se a roste, že to vše pod přikrytím vede a přimíří se k oku lidem, jakž koho vidí. A ta jedinou tuto zvláštnost od jiných zevnitř nese, že mluví život Kristů a apoštolský a učedníkův apoštolských, ješto jsou ty věci nejpravější, když právě v skutku jsou, ale když se ve lsti mluví, tuť jest největší podtrhnutí člověka, jakož se děje od strany této, ješto mluví život Kristů, ale vede život Antikristů, mluví život apoštolský, ale vede život apostatský, nebo se protiví a ruší Krista z kořen etc., nebo jediné poběhlost lotrovska jest život jejich rozpuštěný a zoufání přezlého plný. Nebo v této straně čtvrté jsou rozličných smyslův roty zvláště v smyslu víry. Někteří z nich praví o Kristu, že jest nebyl přirozený syn Boží, než toliko zvolený jako jiný svatý, jiní pak z nich praví, že jest byl hříšník a zlosyn, ješto jest v lidi největší zmatky uvedl

bráně jim toho, což jim Bůh přikázal a svobodu jejich přirození ruše. A jiní pak nic z víry nedrží ani o Bohu ani o Kristu ani o pekle ani o hříchu ani o svědomí ani o Písmu, vše sou potupili; a někteří nevěří i o vzkříšení posledním ani o dni soudném, jiní z nich toliko o smilství stojí, aby jeden muž všecky ženy k smilství měl. A to praví býti dokonalým životem smilnití/svobodně, jísti a pítí ustavičně, což břicho může snést. Někteří pak z nich těch hříchů nečiní a něco mluví řečí o spravedlnosti a prorokují, že se teprv má něco pravého zjeviti a že lid nějaký dobrý bude. Ale tito všickni spolu, nejprv kněží jejich, kazí obět boží a všecku snážnost o to mají, aby ji dokonce skazili, vymyšlené rouhání a posmívání činíce oběti vezdejší etcis.

A níže dí: Což tedy pravda v tu chvíli učiní, byla-li by kde nalezena, před kým se ta zpraví, od koho slyšána bude a kdo ji pozná a pomůž jí jako pravdě? Do sboru oněch čtyř rot nemá proč jíti, neb ty strany všecko potupí, což nepůjde podlé jejich úmysla, a že pravda nemůže podlé vůle těch rot mluvit, nebo protivné věci pravdě ty strany vedou. Pak-li já něco /dí on/ o pravdě smýšleje dím co o ní, zdali moudří a mocní na světě přijmou jako pravé ode mne, jenž sem u nich té vážnosti jako slina na vyplivnutí z úst etc.

Výkladové poznámky

mistr Petr Chelčický: Univerzitním mistrem Chelčický nebyl. V 16. století býval od svých obdivovatelů označován jako "mistr osmera blahoslavenství". Tak o něm čteme v předmluvě k Síti víry ve vilémovském tisku z 1521.

o rotách: Co Chelčický rozuměl pojmem rota, lze vyčíst zejména z druhého dílu jeho Síti víry, ed. Emil Smetánka, Praha 1929, 263nn.

Kacieřem jest nebyl Čech...: Stejný český úryvek z písne cituje ve své latinské invektivě roku 1432 emigrantský autor protihusitské polemiky, vydané Konstantinem Höflerem, *Geschichtschreiber der husitischen Bewegung I*, Wien 1856, 621-632. Překlad ve Výboru z české literatury doby husitské I, Praha 1963, 441.

drasta: tříška.